

ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุหา

เด็กเป็นกำลังสำคัญของชาติที่จะรักษันพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย การที่เด็动能สุขภาพดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้น หมายถึงว่าประเทศไทยจะมีผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพดีในวันข้างหน้า ดังนั้น การส่งเสริมให้เด็ก ๆ ได้เจริญเติบโตอย่างมีความสุข มีสุขภาพดี จึงเป็นการเริ่มต้นพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของชีวิตในอนาคตต่อไป

ปัจจุบันปัจจุหาสุขภาพของเด็ก ที่ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษปัจจุหานั้น คือ ปัจจุหาเรื่องฟัน เนื่องจากการสำรวจทันตสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 4 พ.ศ.2537 พบว่า ปัจจุหาโรคในช่องปากที่สำคัญคือ โรคปริทันต์ โรคฟันผุ มีความซุกของโรคสูงในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กอายุ 6 ปีทั้งประเทศ เป็นโรคฟันผุร้อยละ 85.1 มีค่าเฉลี่ยฟันผุ 5.7 ชิ้ต/อคน ทั้งนี้ เป็นพันทึ่งไม่ได้รับการรักษา 5.3 ชิ้ต/อคน คิดเป็นร้อยละ 92.9 ของฟันที่เป็นโรคฟันผุทั้งหมด (กองทันตสาธารณสุข , 2537) ลักษณะการเกิดโรคฟันผุ ส่วนใหญ่จะผูกพันกับน้ำนมและน้ำสกาวะ โรคฟันผุในระดับสูงมาก (มากกว่า 4 ชิ้ต/อคน) อัตราการเกิดโรคในเขตเมืองจะสูงขึ้น ส่วนเขตชนบทและกรุงเทพมหานคร ยังคงมีอัตราการเกิดโรคในระดับสูงเหมือนเดิมทั้ง ๆ ที่ในเขตเมือง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครนั้น มีปัจจัยที่จะเอื้ออำนวยต่อการส่งเสริม ป้องกัน และรักษาโรคทางทันตสุขภาพทั้งภาครัฐและเอกชนจะพยายามบริการสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง

โรคฟันผุเป็นโรคเรื้อรัง การลุก俭เป็นไปอย่างช้า ๆ ไม่เห็นอันตรายอย่างชัดเจน ไม่เสียชีวิตกันที่ แต่ก็อาจทำให้เกิดความเจ็บปวดทรมาน ทำให้เกิดการสูญเสียฟันไป ซึ่งไม่สามารถทดแทนให้สมบูรณ์เหมือนเดิมได้ นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต บุคลิกภาพ การออกเสียง ความสามารถในการทำงาน และที่สำคัญอย่างยิ่ง ในวัยเด็กความบกพร่องทางหน้าที่ของฟันอาจส่งผลกระทบต่อการรับประทานอาหารของเด็ก เป็นผลให้ร่างกายขาดสารอาหาร ทำให้ร่างกายอ่อนแอก เกิดโรคอื่นแทรกซ้อนได้ง่าย ร่างกายไม่เจริญเติบโตสมวัยและอาจเป็นแหล่งของการติดเชื้อ ที่สามารถแพร่กระจายสู่วัยรุ่น จนเกิดเป็นอันตรายต่อร่างกายได้

จะเห็นได้ว่าโรคพันธุ์อกจากจะบั้นทอนสุขภาพของเด็กแล้ว การที่จะบำบัดรักษา ฟื้นฟูสภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาทันตสุขภาพของแต่ละบุคคลนั้น จะต้องใช้เวลา ทันบุคคลากร และงบประมาณ จำนวนมาก ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ทั้ง ๆ ที่โรคพันธุ์นั้น เป็นโรคที่สามารถ ป้องกันได้

โรคในช่องปากนี้ เป็นปัญหาระดับชาติ ที่ได้มีนโยบายค่าเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2525-2529) เป็นต้นมา จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ซึ่งกำหนดแผนไว้ในพิษทางที่มุ่งเน้นการคุ้มครองสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับในแผนงานทันตสาธารณสุขแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางและกลวิธี เพื่อแก้ไขปัญหาโดยจ้างสถาบันภูมิอาชญา ซึ่งส่วนหนึ่งจะเป็นการค่าเนินการต่อเนื่องจากแผน 6 กล่าวคือ ยังคงค่าเนินการแก้ไขปัญหาในกลุ่มเด็กปreaden ศึกษาต่อไป โดยมุ่งเน้นหักทางด้านการส่งเสริมและป้องกันทันตสุขภาพในกลุ่มเป้าหมายนั้น ๆ ซึ่งมีทันตสุขศึกษา และทันตกรรมป้องกัน เป็นกลวิธีหลักในการแก้ไขปัญหาด้านทันตสาธารณสุข (กองทันตสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข , 2535 : 4)

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดทั่วประเทศ ค่าเนินกิจกรรมส่งเสริม และป้องกันทันตสุขภาพของเด็กนักเรียน โดยจัดให้มีโครงการฝึกอบรมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการแข่งขันหลังอาหารกลางวัน และโครงการรณรงค์ยาฟลูอิร์ด ซึ่งเป็นโครงการหลักที่โรงเรียนต้องดำเนินการ สำหรับการสอนทันตสุขศึกษานั้นได้บูรณาการเนื้อหาวิชาไว้ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

กันยา กาญจนบุราณ์ (2526) เสนอว่า การแก้ไขปัญหาสุขภาพโดยทั่วไปมี 3 มาตรการใหญ่ ๆ คือ มาตรการด้านการรักษา ด้านกูญหมาย และด้านการศึกษา มาตรการด้านการรักษานั้นเป็นการแก้ไขที่ปลายเหตุ เพราะแก้ไขเมื่อมีอาการเกิดขึ้นแล้ว อีกทั้งมาตรการนี้ต้องอาศัยการลงทุนที่สูงมากโดยการลงทุนสร้างอาคาร สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ มาตรการด้านกูญหมายนั้น การใช้กูญหมายถ้าต้องการให้เกิดผลในด้านการป้องกันโรค ต้องมีการบังคับใช้อีกอย่างสม่ำเสมอ จึงจะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และกลไกเป็นนิสัยได้ ส่วนมาตรการด้านการศึกษานั้น มุ่งหนักไปในทางป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสุขภาพขึ้น หรือเมื่อเกิดแล้ว

ต้องไม่เกิดข้อนด้วยสาเหตุเดิม มาตรการด้านการศึกษาถือได้ว่า เป็นมาตรการที่ได้ผลดีที่สุดในระยะยา เนื่องจากเป็นด้านลงทุนแล้วไม่สูงมาก สามารถทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ซึ่งวิธีการโดยรวมเรียกว่า "วิธีการสุขศึกษา"

ในการป้องกันปัญหาด้านสุขภาพ ทางหลักวิชาการสุขศึกษา ได้กล่าวว่า การปฏิบัติ หรือการกระทำพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องของบุคคลเป็นเป้าหมายสูงสุด ที่จะช่วยให้บุคคลนี้สุขภาพดี เช่นเดียวกับทางหลักการด้านทันตสุขศึกษา พฤติกรรมด้านทันตสุขภาพที่ถูกต้องเป็นเป้าหมายสูงสุด ที่จะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดโรคในช่องปาก หรือไม่ให้เกิดสภาวะการเป็นโรคในช่องปากได้ง่าย การสอนทันตสุขศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจถึงสาเหตุ และวิธีการป้องกันโรคในช่องปาก อันจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมทางทันตสุขภาพที่ถูกต้อง

สำหรับการสอนทันตสุขศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ฉบับปรับปรุงปี 2533 นั้น ได้บูรณาการเนื้อหาวิชาทันตสุขศึกษาไว้ในกลุ่มวิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ซึ่งหัวข้อประถมศึกษาปีที่ 1 มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับทันตสุขศึกษา เรื่องที่เกี่ยวกับปากและฟันโดยตรง 2 หัวข้อ คือ การทำความสะอาดปากและฟัน การแปรงฟันที่ถูกวิธี และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2 หัวข้อ คือ การเลือกช้อนและรับประทานอาหารที่สะอาดมีประโยชน์ต่อร่างกาย เวลาสำหรับรับประทานอาหารให้เกิดประโยชน์ต่อร่างกาย ออยู่ในหัวข้อ ตัวเรา (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ , 2535) ซึ่งเนื้อหาดังกล่าวจะเพียงพอในการดูแลทันตสุขภาพของเด็กวัยนี้ แต่ความนิยมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านทันตสุขศึกษารูปแบบอื่นที่สนับสนุนเสริมเพิ่มเติมเข้าไป เพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของการดูแลทันตสุขภาพ และเกิดพฤติกรรมทันตสุขภาพที่ถูกต้อง อร่างไว้ก็ตาม กิจกรรมดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ให้กับครูประจำชั้นและต้องสอดคล้องกับหลักสูตร พัฒนาการ ความสนใจของเด็กด้วย

เด็กในวัยประถมศึกษาปีที่ 1 มีอายุ 5-6 ปี มีพลังงานสะสมในตัวลงมากจึงไม่ค่อยนิ่ง ชอบก้าวกระโดด และก้าวอย่างรวดเร็ว ชอบวิ่งเล่นสนุกสนาน ดังนั้น ตัวครูสามารถหากิจกรรมการเรียนการสอน ที่สามารถจูงใจ หรือโน้มน้าวให้เด็กสนใจได้ ย่อมเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ดังที่ วิรช ศรีสุกกลักษณ์ (2527) ได้กล่าวถึง การทำให้นักเรียนสนใจต่อการเรียน พอกล่าวได้ว่า ตัวครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างไรก็สามารถที่สามารถสร้างความ

สุนกสنانแล้ว จะทำให้นักเรียนมีความสนใจในวิชาที่เรียนมากยิ่งขึ้น โดยธรรมชาติของเด็กนั้น ชอบเล่นมากกว่าที่จะเรียน ครุจังควรใช้ประโยชน์จากข้อเท็จจริงนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของการเล่น ซึ่งจะทำให้เด็กไม่รู้ตัวเลยว่าเป็นการเรียน และการเรียนการสอนที่น่าสนใจที่จะทำให้นักเรียนสนุกสنانต่อบทเรียนก็คือ การสอนโดยใช้เกม

แกรนบ์ คาร์ และฟิตช์ (Grambs, Carr and Fitch, 1970) กล่าวไว้ว่า เกม เป็นวัตถุการณ์การศึกษาอย่างหนึ่ง ซึ่งครุส่วนใหญ่ยอมรับว่ากิจกรรมการเล่นเกมสามารถชูใจ นักเรียนได้ ครุสามารถนำเกมไปใช้ในการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไปจนบรรลุเป้าหมายได้ เพราะเกมเป็นกิจกรรมที่จัดสภาพแวดล้อมของนักเรียน ให้เกิดการแข่งขันอย่างมีกฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ นอกเหนือนี้ รีส (Reese, 1977) ยังกล่าวไว้ว่าสอดคล้องกันว่าเกมถือเป็น กิจกรรมการเรียนรู้อย่างหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายจะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และ เจตคติตามต้องการ และจากการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เกมในการสอนของ ปราลี วิชกุล (2528) พบว่า การใช้เกมประกอบการสอนคณิตศาสตร์ ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ ขยันทำ แบบฝึกหัดและทำได้ถูกต้องเป็นล้านให้ นอกจากนี้สำนักงานการประถมศึกษาในเขตการศึกษา ๓ (2529) พบว่า ผลลัพธ์ของการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนชื่อมเสริม ด้วยเกมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนชื่อมเสริมด้วยวิธีปกติ จากเหตุผลดังกล่าว การนำเกมไปใช้ในการสอนทันสมัยศึกษา จึงคาดว่าจะเป็นวิธีที่ดีที่สุดนั่น ในการสร้างแรงจูงใจให้เด็กมี พฤติกรรมทันสมัยภาพที่ถูกต้อง

นอกจากการใช้เกมแล้ว นิกานเป็นอีกสิ่งหนึ่งซึ่งเด็กๆชอบ การเล่นนิกานเป็นการ ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆให้กับเด็ก ช่วยสร้างความเพลิดเพลิน และช่วยสนองความต้องการของ เด็ก เพราะนิกานเป็นสิ่งที่เด็กๆพอใจฟัง นอกจากนี้ เนื้อหาของนิกานที่เด็กฟังยังช่วยปลุกฝึก ความดี ความละเมียดลองขึ้นในใจ สร้างความคิดริเริ่ม และการเลียนแบบที่ดีให้กับเด็ก ดังที่ พรทิพย์ วินโภกมินทร์ (2530) ได้กล่าวไว้ว่า นิกานช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตและ ช่วยเสริมสร้างอุปนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก และวิชารากรณ์ พิมพ์ใจพงษ์ (2528) กล่าวว่า นิกานเป็นสื่อ สำคัญที่จะช่วยพัฒนาจริยธรรมของเด็ก นิกานทุกเรื่องจะสอดแทรกคติธรรมสอนเด็กไว้ ทำให้เด็ก เกิดเจตคติที่ดี ช่วยให้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคม ดังนั้น นิกานจึงเป็นสื่อที่ใช้ปลุกฝึก พฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับเด็กได้อย่างวิธีนั่น

ส่วนการสำคัญนั้น ก็เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนอีกวิธีหนึ่ง ที่มีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เห็นจริง หรือเป็นการสร้างสถานการณ์จำลองที่เหมือนจริงขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสของจริง และมองเห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น การสำคัญจะช่วยให้นักเรียนนึกซึ้งด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ จังหวะลดเวลาในการสอนสำหรับครู หากครูได้เตรียมการสำคัญที่ดี ช่วยให้นักเรียนเกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน รู้จักการลังเกต ทำให้เกิดภาพพจน์ และเข้าใจความหมายได้ดีขึ้น อาจกล่าวได้ว่า การสำคัญเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นและเหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนทุกระดับ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงจัดโปรแกรมทันตสุขศึกษา ชั้งประถมศึกษา เกณฑ์สุขศึกษา นิกานทันตสุขศึกษา การสำคัญการแปลงผืนที่ถูกวิธี และ การแจกสติกเกอร์สำหรับผู้ที่แปลงผืนหลังอาหารกลางวันทุกวัน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เด็กมีการปฏิบัติและมีพฤติกรรมทางทันตสุขภาพไปในทางที่ถูกต้อง ดังกรอบแนวคิดในการวิจัยที่แสดงไว้ในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ด้านปัจจัยสาร

โปรแกรมทันตสุขศึกษา
ชั้งประถมศึกษา แผนการสอนทันตสุขศึกษา
20 ครั้ง มีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้
1. การเล่นนิกาน
2. การเล่นเกน
3. การสำคัญการแปลงผืนแบบสครับ(Scrub)
5. การแจกสติกเกอร์สำหรับผู้ที่แปลงผืน
หลังอาหารกลางวันทุกวัน

ด้านผลลัพธ์

นิการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ทันตสุขภาพในด้าน :
1. ความรู้
2. ทัศนคติ
3. การปฏิบัติ
4. ความนิ่มของเศษอาหาร
ในช่องปาก

ซึ่งคาดว่า ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนทันตสุขศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กนิทันตสุขภาพที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมทันตสุขศึกษา ต่อพฤติกรรมทันตสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่ผ่านการสอนโดยใช้โปรแกรมทันตสุขภาพฯ 4 สัปดาห์ จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทันตสุขภาพในด้านต่างๆดังนี้

1. นักเรียนมีความรู้ด้านทันตสุขภาพภายหลังการทดลองมากกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนมีทัศนคติต่อทันตสุขภาพภายหลังการทดลองมากกว่าก่อนการทดลอง
3. นักเรียนมีการปฏิบัติตามทันตสุขภาพภายหลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลอง
4. ความนุ่มนวลของเศษอาหารภายหลังการทดลองมีน้อยกว่าก่อนการทดลอง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงผลของโปรแกรมทันตสุขภาพต่อพฤติกรรมทันตสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดแพลับพลาซ่า ระหว่างเดือนธันวาคม 2537 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2538

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ โปรแกรมทันตสุขศึกษาชั้งประกอบด้วย

1.1 การเล่าเรียน

1.2 การเล่นเกม

1.3 การสาธิตการ並將ฟันที่ถูกไว้แบบสครับ

1.4 การแจกสติกเกอร์สำหรับผู้ที่並將ฟันหลังอาหารกลางวันทุกวัน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

- 2.1 ความรู้ด้านทันตสุขภาพ
- 2.2 ทัศนคติต่อทันตสุขภาพ
- 2.3 การปฏิบัติต้านทันตสุขภาพ
- 2.4 ทราบนั่นของเศษอาหารในช่องปาก

คำจำกัดความในการวิจัย

โปรแกรมทันตสุขศึกษา หมายถึง การจัดการสอนตามแผนการสอนทันตสุขศึกษาให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ตรงให้กับเด็ก โดยเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้สนุกสนาน และมีความต้องการ หรือมีความพยายามที่จะทำพฤติกรรมทันตสุขภาพให้ได้ผลลัพธ์ เช่น ประพฤติด้วย การเล่นนิทาน การเล่นเกม การสาธิต การแปลงผันที่ถูกวิธี และการแจกสติกเกอร์ เป็นเวลา 4 สัปดาห์

ผลิตภัณฑ์ทดสอบ แบบสอบถาม แบบสังเกต และทราบนั่นของเศษอาหาร วัดโดยใช้แบบประเมินสภาวะสุขภาพในช่องปาก

ความรู้ด้านทันตสุขภาพ หมายถึง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพในช่องปาก ได้แก่ การแปลงผันที่ถูกวิธี อาหารที่มีประโยชน์ต่อฟัน การใช้ฟลูออร์ป้องกันฟันผุ และการไปหาทันตแพทย์ วัดโดยการตอบแบบทดสอบ แบบทำเครื่องหมาย / หรือ X

ทัศนคติต่อทันตสุขภาพ หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึก และความพร้อมที่จะปฏิบัติ เกี่ยวกับการดูแลทันตสุขภาพ ในเรื่องการแปลงผันที่ถูกวิธี การรู้จักเลือกอาหารที่มีประโยชน์ต่อฟัน การใช้ฟลูออร์ป้องกันฟันผุ และการไปหาทันตแพทย์เพื่อตรวจฟัน เช่นวัดโดยใช้แบบสอบถาม

การปฏิบัติต้านทันตสุขภาพ หมายถึง การปฏิบัตินะเกี่ยวกับการดูแลทันตสุขภาพในเรื่องการแปลงผันที่ถูกวิธี เช่นวัดโดยใช้แบบสังเกต

ครามนุ่มของเศษอาหาร (Soft Debris) หมายถึง แผ่นคราบนุ่มเศษอาหารที่ติดอยู่บนตัวฟันของนักเรียน ซึ่งจะบ่งถึงการแปรงฟันที่ดูแลวิธีหลังอาหารกลางวันของเด็ก การประเมินสภาวะสุขภาพในช่องปากนั้น จะพิจารณาจากความมากน้อยของคราบอาหารบนตัวฟัน วัดโดยประมาณที่หลักเกณฑ์การประเมินสภาวะสุขภาพในช่องปาก จากดัชนีประเมินสภาวะสุขภาพในช่องปาก (Oral Hygiene Index) ของ จอห์น ชี เกรน และ แจค อาร์ เวอร์มิลเลียน (John C. Greene and Jack R. Vermillion)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้แนวทางในการจัดการเรียน การสอนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนนีทันตสุขภาพที่ดี นอกเหนือไปความสามารถในการสอน กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในหมวด "ตัวเรา" ได้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย